

Recenze

G. P. Fehring, Einführung in die ArchSologie des Mittelalters. Darmstadt 1987.

Úvod do studia středověké archeologie z pera G. P. Fehringa byl vyvolán nutností osvětlit postavení středověké archeologie v rámci historických věd. Dalším podnětem byl zvýšený zájem o studium středověké archeologie, takže Fehringova publikace plní i funkci vysokoškolské učebnice.

Obsah knihy je rozdělen do čtyř základních kapitol: A. Archeologie středověku, B. Prameny a jejich hodnocení, C. Druhy pramenů a rozsah výzumů, D. Přínos archeologie k výzkumu středověku.

V první kapitole se autor zabývá definicí středověké nebo též historické archeologie a jejím časovým vymezením. V rámci středověké archeologie je v některých zemích užíváno i jiné terminologie jako např. archeologie období Vikingu, archeologie anglosaská nebo u nás archeologie slovanská. Od 12. století je ve všech zemích užíváno pojmu středověká archeologie. Za horní hranici středověké archeologie považuje přelom 15.—16. století. Součástí 1. kapitoly jsou informace o dějinách středověkého výzkumu na německém území a o organizaci archeologie středověku jak v Německu, tak i v zemích sousedních. Archeologii středověku jako hlavní obor možno studovat jen na universitě v Bamberku, na jiných universitách ve spojení s dalším oborem jako např. historií, dějinami umění, etnografií apod.

Obsahem druhé kapitoly jsou archeologické prameny získané povrchovým průzkumem (prospekce geofyzikální, chemické, botanické, letecké snímky) a terénním výzkumem. Autor se zabývá metodikou archeologického výzkumu a jeho vyhodnocením.

Podstatu celé knihy tvoří třetí kapitola, ve které autor rozebírá jednotlivé druhy archeologických pramenů, jež představují pohřebiště, kostely, hřbitovy, opevněná sídliště, vesnická a městská sídliště. V rámci této kapitoly jsou charakterizovány nejdůležitější objekty, typy obydlí a hospodářských staveb, kulturní krajina a její využití, hospodářská a sociální struktura, řemeslná výroba a vývoj osídlení. Závěr této kapitoly je věnován tzv. archeologii dopravy (Verkehrsarchäologie).

Ve čtvrté kapitole autor shrnuje význam středověké archeologie a její přínos pro dějiny středověku.

Tato stručná informace o obsahu Fehringovy knihy by měla být podnětem k jejímu studiu a příklad hodný následování i na základě našich dosavadních výzkumů.

VLADIMIR NEKUDA

Ausgrabungen in Minden. Bürgerliche Stadtkultur des Mittelalters und der Neuzeit. Westfälisches Museum für Archeologie, Münster 1987, 252 s., 194 obr., 16. tab.

„Ausgrabungen in Minden“ je sborník příspěvků a studii k dějinám města Mindenu. Shrnuje výsledky archeologického výzkumu městského historického jádra od r. 1973, který v tomto roce zahájil dr. U. Lobbedey z archeologického oddělení Vest-